

Ünnepségek az 1930. szeptember elseji tömegtüntetés emlékére

A Hősök terén

A Magyar Dolgozók Pártja budapesti bizottsága és a SZOT titkársága az 1930. szeptember elseji tömegtüntetés huszonötödik évfordulója alkalmából csütörtökön délután emlékünnepséget rendezett a Hősök terén. Az ünnepségen a budapesti munkásság forradalmi megmozdulásának emlékére leplezték a Múcsarnok falán elhelyezett márványtáblát.

A himnusz hangjai után Horváth Ferenc érdemes művész, a Madách Színház tagja elszavalta József Attilának az 1930. szeptember elseje emlékére írt, Tömeg című versét, majd Gáspár Sándor, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének tagja, a SZOT elnöke mondott ünnepi beszédet.

Az ünnepség a Nemzetközi munkások világszövetségének hangjaival ért véget.

Nagygyűlés a Sportcsarnokban

A magyar munkásszervezetek nagygyűlése az 1930. szeptember elseji töntetés huszonötödik évfordulója alkalmából a Magyar Dolgozók Pártja budapesti pártbizottsága és a Magyar Munkásszervezetek Intézet csütörtökön délután nagygyűlést rendezett a budapesti Sportcsarnokban. A hatalmas termet zsúfolásig megtöltötték az érdeklődők: a tüntetés egykori résztvevői és a budapesti üzemek, hivatalok, intézmények legjobb pártmunkásai.

Hatalmas tappsal köszöntötték a jelenlévők a gyűlés elnökségét. Az elnökségben helyet foglalt a párt és az állam vezetői közül Apró Antal, Kovács István, Mekis József, Bata István. Az elnökség tagjai között ott volt a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa és a Minisztertanács több tagja, az 1930. szeptember elseji tüntetés számos vezetője és kiváló harcosa.

A nagygyűlést Kovács István, az MDP politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára nyitotta meg, majd Friss István, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének tagja tartott beszédet.

Friss István nagy tetszéssel fogadott ünnepi beszéde után felszólalások hangzottak el.

Kovács István zárószóval rámutatott arra: — Jobban meg kell ismernünk és becsülnünk pártunk és munkásszervezetünk múltját, hagyományait. — Ahhoz, hogy megismerjük, megbecsüljük jelenünket és jövőnket, meg kell ismernünk a magyar munkásszervezetek múltbeli küzdelmeit. Es nagyon meg kell becsülnünk azokat a régi forradalmi harcosokat, akik az illegálisban a Horthy-fasizmus idején hősiességgel küzdtek a népi győzelmeinek szervezőiért, a pártot.

A gyűlés végén a jelenlévők felállva, hosszantartó lelkes, ütemes tappsal ünnepelték a népi győzelmeinek szervezőit, a pártot.

A gyűlés az Internacionálé hangjaival fejeződött be, MTI.

vezetői közül többeket kitüntették. A kitüntetéseket Kristóf István, az MDP Központi revíziós bizottságának elnöke, az Elnöki Tanács tagja adta át.

A Munkaérendmentet kapták a tüntetés résztvevői közül Andrási Gyula, a könnyűipari minisztérium osztályvezetője, Bárd András, az állami ellenőrző minisztérium osztályvezetője, Darnyik János, Fodor Zoltán, a Tartós békéért, népi demokráciáért című lap magyar kiadásának főszerkesztője, Kárpáti József külügyi miniszterhelyettes, Nezdán Ferenc, a város és község-gazdálkodási miniszter első helyettese, Palotás Imre tanácsos, Révai Dezső, a magyar rádió hivatali televíziós főszerkesztője, Rostás István, Budapest főváros tanácsa végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, Szőke Lajos, az MDP XXII. ker. pártbizottságának első titkára, és Vály Zoltánné. A tüntetés vezetői közül ötöt a Szocialista Munkáért érdememmel, 19-et pedig Munka Érdemremmel tüntettek ki.

A tüntetés vértanújának, Darnyik Jánosnak kitüntetését a résztvevők hatalmas tapsa közepette övezte vette át.

Ezután rövid kulturális műsor következett.

A gyűlés végén a jelenlévők felállva, hosszantartó lelkes, ütemes tappsal ünnepelték a népi győzelmeinek szervezőit, a pártot.

A gyűlés az Internacionálé hangjaival fejeződött be, MTI.

Újirázon új lapot kezdtek meg a falu történetében

Újiráz Hajdú-Bihar megye legelső csüskében húzódik meg, a Sebes-Körös partján, a régi nagyváradi káptalan birtok helyén. A felszabadulás után szabad parasztok hozták létre kellemes kis községet itt, s néhány év óta úgy tartják számon az országban, mint önálló választott tanáccsal rendelkező községet. Néhány nappal ezelőtt még nagyobb történelmi esemény zajlott le Újirázon! Újra nagy betűkkel írta be nevét a haladó községek sorába: szövetkezeti község lett.

Ezerhatszáz lakosa van ennek a nagy „tanfaluinak”, s a lakosságának alig valamivel több mint 2000 katasztrális holdas szántóföldje van az újirázi határon. Ebből 1500 hold már a Lenin Termelőszövetkezeté. Szép, új, takarékos tanácsháza előtt, ha megáll a járókelő, érdekes feliratokra lesz figyelmes. Balra szöveg van egy tábla, nagy betűkkel ez van ráírva: „Hátul kullogok?” Még nagyobb betűkkel alul: „Nincs, ne is legyen!” Aztán következik egy másik tábla, amelyen a legjobb termelőszövetkezeti tagok nevei szerepelnek, olvashatja ezt mindenki, nem rejtik itt véka alá az eredményeket.

Öt év alatt ötmilliósvagyony

Uram János elvtárs, tanácselnök a felszabadulás óta szíves, keménykötésű vezető kommunista harcosa a községnek. Ő osztotta a földet 1945-ben, ő hozta létre a földművelőszövetkezetet. Ő és még több hozzá hasonló jónéhány kommunista, köztük Gáspár János, a Lenin Termelőszövetkezet jelenlegi párttitkára is. Ezekkel együtt megalakították a Lenin Termelőszövetkezetet. Tizenkettőt mondhatni és ezt nem is szűgyellik hangoztatni, nulla forintért indulva ötmilliósvagyonnal rendelkezik az újirázi Lenin Termelőszövetkezet.

Olyan eredmények — olyan rosz, búza és egyéb művelés alatt lévő táblák hirdették a Lenin Termelőszövetkezet, a nagyüzemi gazdálkodás magasabbrendűségét a kisparaszti földjeivel szemben, amelyhez nem kellett külön céger, láthatta mindenki, hogy majdnem rekordtermést értek el ebben az esztendőben. Rozsból holdanként 20 mázsa 70 kilós termés. Búzából majdnem 15 mázsa 45 kilogramm, de volt egy olyan 53 holdas búzátábla, ahonnan holdanként átlagban 19 mázsa 70 kilós aratott le. Az árpa nem volt kiemagasló, mégis 15 mázsa 45 kilogramm termelt holdanként.

Persze a még egyenleg dolgozó parasztok látták ezeket a mutatkozó szép eredményeket, azonban árgus szemekkel figyelték, hogy vajon mi jut majd ebből a termelőszövetkezeti tagoknak? De már jóval aratás előtt igen sokan érdeklődtek a termelőszövetkezet iránt, s egyre-másra írták alá a belépési nyilatkozatokat.

Munkaegységként hét és fél kiló búza

Most zajlott le az előlegesítés és munkaegységként 7 és fél kiló kenyérgabonát osztottak és a növénytermesztők munkaegységként még ehhez 1 kiló 32 deka prémiumgabonát kaptak. S csak néhány ilyen nevet említsünk meg többek közt. Surinás György 80 mázsa, Gáspár József 73 mázsa és Uram György 45 mázsa gabonát vitt haza a házához, de ezt még csak előlegként. Az állattenyésztők sem jártak rosszul, mert nagyüzemi eredményt értek el a sertésnevelés és a borjúnevelés terén is.

Vári Béla, Hajdú Miklós teheneszek, akik lelkismeretesen dolgoztak, a munkaegységjárándóságon kívül 3500 forint lejtprémiumot kaptak az utó-

bi napokban. Molnár József juhasz 800 forintot, Bugyik Bálint sertésgondozó 8 darab 12 hetes sülőt kapott prémium fejében. Nem is véletlen az, hogy éppen ő, Bugyik Bálint most vásárolt egy házat, s végre vénségére saját hajlékba húzódhat az egykori cseléd, a puszták szilaj pásztora. Bugyik Bálint alacsony termetű, vaskos kis ember, tizenegyedmagával él (12 gyermeke van), s menyinyi küzdelembe került csak a családot is eltartani, míg eljutott odáig, hogy termelőszövetkezeti tag legyen. Persze azután sem lett mindjárt minden fenékig tejfel az élet, de a szó legigaziból értelmében Bugyik Bálint az elmúlt évi munkája után 42 000 forintért Újiráz egyik legszebb házát vásárolta meg. Hatalmas kertje, gyönyörű gyümölcsöse van ennek a nagyon szép, új családi hajléknak, s majdnem sirva mondta, hogy ez talán nem is valóság, hanem álom.

Egy hónap alatt hatvanketten léptek be a Lenin TSZ-be

Több mint egy hónappal ezelőtt — el lehet mondani a legnagyobb munkaidő idején — Gajda János odament Uram elvtárhoz, meg Gáspár Jánoshoz, a Lenin TSZ párttitkárhoz, és azt mondta, hogy ő belép a Lenin Termelőszövetkezetbe. De a Gajda János példáját egyre többen követték. Egy hónap alatt a 140 tagú Lenin Termelőszövetkezet 202 tagra növekedett, s ezzel új szövetkeztől község született Újiráz Bihar megyében, majdnem az egész község egyetlen termelőszövetkezetbe tömörült.

Mezőgazdasági nagyüzem

Persze ez nem ilyen egyszerűen ment. Bár igaz az, hogy a tények azok olyan erős agitátorok, amelyek mindenki és minden helyet beszélnek. Le az is igaz, hogy vannak makacs emberek, akik szeretnek az igazságon és a tényeken túlmenni, s nem akarnak ki-zökkenni régi megszokott, körben forgó taposómalomból, a kisparcellás egyéni gazdálkodás béklyójából. Itt kellett a kommunisztáknak sarkokra állni és ezekkel a le-győzhetetlen „fegyverekkel” — a tényekkel, az eredményekkel — felrázni a község még szunyókáló dolgozó népét, hogy íme, most itt van az alkalom, és kövessék azoknak a dolgozó parasztoznak a példáját, akik már szinte gondtalanul, nótásvalól dolgoznak a Lenin Termelőszövetkezetben. Hiszen olyan élet folyik itt, mint ha egy fészt látna az ember. Itt terményt hordanak, amott takarmányt kazalznak, másik felén hatalmas istálló alapjait rakja le, megint másutt a szgyönyörü állatai körül mozgolódnak a gondozók. A kovácsműhely kohói előtt csak úgy peng az acélülő, a tüzes vas és a kovácsok ütemes kalapácsütése alatt. Egy másik műhelyben szalagfűrészvisít, bognárok új szekeret, löcsöket, kerekeket gyártanak. Valóságos nagyüzem ez!

Mindössze egy hónap alatt lépett be a sok dolgozó paraszt ebbe a tsz-be. De meg kell mondani ésszintén, hogy nem a tsz tagság, és főleg a tsz pártszervezet jól szervezett agitációs munkájának köszönhető ez elsősorban. Bár maga a tsz párttitkára, Gáspár elvtárs, aztán Uram János elvtárs, a tanács vb elnöke, Brumár János elvtárs, vb titkár és Kincses Béla elvtárs, tanító szinte nap mint nap beszéltek majdnem minden kívülről dolgozó paraszttal, de azért ez mégsem olyan, mint hogyha a tsz pártszervezetnek 41 tagja és a legjobb párttagok közül dolgozó tsz tagok maguk indultak járandóságon kívül 3500 forint lejtprémiumot kaptak az utó-

bi napokban. Molnár József juhasz 800 forintot, Bugyik Bálint sertésgondozó 8 darab 12 hetes sülőt kapott prémium fejében. Nem is véletlen az, hogy éppen ő, Bugyik Bálint most vásárolt egy házat, s végre vénségére saját hajlékba húzódhat az egykori cseléd, a puszták szilaj pásztora. Bugyik Bálint alacsony termetű, vaskos kis ember, tizenegyedmagával él (12 gyermeke van), s menyinyi küzdelembe került csak a családot is eltartani, míg eljutott odáig, hogy termelőszövetkezeti tag legyen. Persze azután sem lett mindjárt minden fenékig tejfel az élet, de a szó legigaziból értelmében Bugyik Bálint az elmúlt évi munkája után 42 000 forintért Újiráz egyik legszebb házát vásárolta meg. Hatalmas kertje, gyönyörű gyümölcsöse van ennek a nagyon szép, új családi hajléknak, s majdnem sirva mondta, hogy ez talán nem is valóság, hanem álom.

Ahol helyreállt a békeség

Hej, micsoda fuzavona, családi perpatvar van nap mint nap egyik-másik háznál Újirázon. Házastársak között előfordul: majdnem kenyértörésre kerül a sor, mert a ház feje, a családfele előre akar egyet lépni, de mint monadják, a családban az asszony a „nyak”, és előfordul, hogy a fej arra fordul, amerre a nyak, az asszony akarja.

Kedden érdekes esemény zajlott le a tanácsházán, amikor megjelent Herman Mihály dolgozó paraszt feleségével együtt (de még mindig sokat medítálva), hogy belépjen a termelőszövetkezetbe. Herman Mihály már mintegy három éve bent dolgozott a termelőszövetkezetben, mint tag, de őt a felesége nem követte. Kenyértörésre került a sor. Külön költöztek egymástól. Es jónéhány esztendő kellett ahhoz, hogy Herman ne is megértse, hogy csak jobb a termelőszövetkezetben, mint neki kint egyedül. Ezenkívül felborogatta a családi boldogságot.

Es most együtt békeségben megjelentek a tanácselnök előtt, ünnepélyesen írták alá megégyeszer Herman Mihály és felesége a belépési nyilatkozatot, összesen mintegy 13 hold földdel és gazdasági felkészüléssel. Hermanné Gáspár János elvtársnak, a tsz párttitkárnak édes testvére. Közöttük is komoly ellentét, harag alakult ki. Bár igaz, hogy fiatalabb Gáspár elvtárs, mint nővére, de nem adta fel a harcot. Addig berszél, kérte jóra asszonytestvérét, hogy kedden délután Uram János elvtárs szobájak helyreállt egy családi élet és egy házaspár békesége, s megszűnt két testvér haragja is. Három esztendő kellett ehhez, hogy a keménykötésű, „nagy erkölcsű” (Újirázon ez büszke, kitarított jelent — Szerk.) asszonyt a tények és az igazság a termelőszövetkezeti tagok boldog élete és hites ferje állhatatossága rázza fel és újra lépjen.

Az ENSZ leszerelési albizottságának szerdai ülése

New York (TASZSZ) Az ENSZ leszerelési albizottsága szerdán, Stassen amerikai megbízott elnöklésével ülést tartott.

Az ülés befejezése után Stassen a sajtó képviselőit előtt kijelentette, hogy a jelenlegi szerződés a következő héten érdemben megvitatták Eisenhower elnöknek az albizottság elé terjesztett javaslatát.

Stassen azt is közölte, hogy véleménye szerint az albizottság „konstruktív erőfeszítéseket” fog tenni. „Minden kormány — hangsúlyozta Stassen — elismeri, hogy bár-

mely hatékony leszerelési tervbe fel kell venni a helyszíni ellenőrzést.”

(MTI) Az ENSZ leszerelési albizottsága csütörtökön ülést tartott.

Az Egyesült Államok, a Szovjetunió, Nagy-Britannia és Franciaország küldöttei elhatározták, hogy az albizottság legközelebbi ülését jövő kedden, szeptember 6-án délután tartja.

Az ülés után Szoboljev, a szovjet küldöttség vezetője hírügynökségi jelentések sze-

rint kijelentette, hogy számos kérdést intézett a nyugati küldöttekhez, amelyekben kikerítve véleményüket a szovjet leszerelési javaslatról.

Az AP jelentése szerint Jules Moch francia küldött hosszú írásbeli javaslatot terjesztett elő az albizottság ülésén egy leszerelési ellenőrzési szerv felállítására vonatkozólag.

Harold Stassen amerikai megbízott kijelentette, hogy gondosan tanulmányozni fogja ezt a tervet.

Stassen közvetlenül az ülés befejezése után Washingtonba repült.

Befejeződött az Interparlamentáris Unió 44. értekezlete

Helsinki (TASZSZ) Az Interparlamentáris Unió értekezletének augusztus 30-esti ülésén megválasztották az Interparlamentáris Unió végrehajtó bizottságának új tagjait.

A titkos szavazás során Hellas, Finnország képviselője 406 szavazatot, Mihajlov, a Szovjetunió képviselője 316 szavazatot, Pisanelli, Olaszország képviselője 393 szava-

zatot, Wzanamajaki, Ceylon képviselője 324 szavazatot és Mulla, Irak képviselője 299 szavazatot kapott. Tehát valamennyi jelölt megkapta az abszolút többséget, így az Interparlamentáris Unió végrehajtó bizottságának tagjává választották őket.

Hellásnak, az értekezlet elnökének beszéde után az Interparlamentáris Unió 44. értekezlete befejeződött.

A szovjet mezőgazdasági küldöttség kanadai látogatása

Regina (TASZSZ) A szovjet mezőgazdasági küldöttség megkezdte a mezőgazdaság tanulmányozását Saskatchewan tartományban, Kanada fő búzatermő vidékén.

A szovjet küldöttségét ünnepélyesen fogadták. Augusztus 30-án a küldöttség látogatást tett Regináton délre 35 mérföldnyire Piterson farmján. A nap második felében Weyburn városa közelében Heebner farmjával ismerkedtek meg.

A küldöttség tagjai hosszasan elbeszélgettek Pitersonnal és Heebnerrel a búzatermesés agrotechnikájáról, a gépesítés és az állattenyésztés kérdéseiről. A farmerek megjegyezték, hogy nehezen találnak piacot termésüknek.

Este a tartományi kormány Regina városának legjobb szállójában estebédet adott a szovjet mezőgazdasági küldöttség tiszteletére.

Gardiner kanadai földművelési miniszter pohárköszöntőt mondott a Szovjetunió virágzó életére.

Regina városa részéről Robinson polgármesterhelyettes üdvözölte a küldöttséget.

Douglas, Saskatchewan tartomány miniszterelnöke kérte a szovjet küldöttség tagjait, közbőlje a Szovjetunió népével, hogy Kanada népe békére és biztonságra törekessék.

V. Mackevics, a szovjet küldöttség vezetője köszönetet mondott Saskatchewan tartomány kormányának a szovjet néphez intézett jó kívánságaiért.

Algirban továbbra is feszült a helyzet

Párizs (MTI) Algirból érkezett hírek szerint a helyzet változatlanul feszült. Soustelle algiri kormányzó kedden este Párizsba érkezett és szerdán délután tárgyalat Faure miniszterelnökkel. Egyes sajtóterjesztések szerint a főkor-mányzó újabb csapaterosztéseket kért.

A France Soir Algiri tudósítója szerint Philippe-Ville környékén a helyzet rendkívül feszült. A környékről augusztus 20-ika óta 1500 muzulmán munkás tánt el a rendszint, hogy a „lázadókhöz” csatlakozzék, részint, hogy elmeneküljön a megtorlás elől. A fellághák valóságos rajtaütéseket rendeznek, hogy fegyvereket zsákmányoljanak — folytatja a tudósító — és fiatal harcosokat toboroznak. Ugyanakkor jelentések szerint Ain-Kechera környékén egy megerősített őrséget megállítottak. Támadást intéztek Guentis őrszoba ellen. Hivatalos közlések szerint a rendőrség Boufarikban a fellághák egyik „vezérkarának” öt tagját letartóztatta.

Ebben a hónapban hét nemzetközi vásáron szerepelnek a magyar exportcikkok

Szeptemberben hét külföldi nagy vásáron lesz nemzetközi vásár, amelyekben a magyar kereskedelmi kamara rendezésében külkereskedelmi vállalatok is bemutatják a magyar ipar és mezőgazdaság fejlődését tükröző exportcikkeinket. E hónap első napjai-

ban nyílik meg a nemzetközi árumintavásár Zágrábban, Lipcsében, Frankfurtban, Zalonikában, és Plovdivban, szeptember 11-én pedig Bécsben. Ugyanakkor Damaszkuszban a szeptember elején nyíló vásáron is szerepelnek majd a magyar áruk, MTI.

KITÁR

Magyarzattal egyszerű tudósítás egyetemi ényítő, hogy tegnap Kossuth Lajos egyetem, az Orvó Egyetem ünnepélyes nyitót, ahol az egyetemen, illetve dékán ünnepi beszédet, mindezt így szándékozta az elhatározással ki.

Mindez az elhatározásban valahol létező egy aprónyi rész volt a Nagyerdő mellett, az egyetem itt-ott elcsendülő zöngéje. Régi évszázai nyíltak lángszőlőjezték. Gazi János, Illés Jancsi, Nefür Lajos Egyházi és a többiek, akik együtt kezdeményezték a nyugalmú napon.

Csendes nyugalmom azonnal Eppen nem, s ezt az a sok jövedvő helyke nevést, anélkül szétpatlan a környéken. Igazi mindig, s tegnap. Az első éveseknek, guva, s kissé sépa tak az eskütellet a felőbb éveseknek már az egyetemi sága, ismerete sok nyugalmat. Mennyi szem, de éppen ez arc a megnyugtató. Minden évben új az egyetemre, akik meg az első nap helegében, izgatottan nak, de egy-két héten úgy a sajátján ez az egész nagy mint otthon a csapukilincset, a véget.

Hogy mi volt szerű a tegnapi? Az az egyszerűség, den igazi ünnepege. Az Orvostudomtem ényitóján V. Tibor dékán mondbeszédet, és üdvözö 180 új orvostanhálabben az évben kezorvosi pálya szénak a felderítését elvtárs, az Egészségügyi minisztérium képviselőszöntötte az Orvó Egyetem hallgatóit, sen is azt a tíz akik az idén Rákotjat kaptak. De Fel Orvostudományi pártbizottsági tag Póczki Mihály, a zottság tagja beszé ünnepi köszöntő, a megmutatása volt a

Kossuth Lajos mánygyetem tja is ünnep vonbaráságos. Varga évi rektor üdvözölkülönösen hangsúlynevelés nagy szer egyetemi ifjusgraadat felvázolása. B 130 első éves hallg zott ünnepélyes eskicsit halkabban Rapsák András ortorhelyettes unaszavait. Az eskü Kálmán Béla bölcs Szarvas Pál termésnyl dicsőítő közfözszimbólummal, a tólvá fogadták a kót. Soós Pál, az pártbizottság nevézölte a hallgatókat ter pedig az egyebizottság részéről. ség végén hirdette hogy az egyetemi közül ki kapott er Rákosi ösztöndíjat.

Az egyetemi évban nemcsak a há professzoroknak, volt az ünnepe. U a pártnak és ünne városnak is. Kulcs elvtárs, a megkül ság másodikikára János elvtárs, a vá elnöke, felszólalás fejelték, hogy Deb párt, a városi tanács sajátjának tekintemes, mind az ün

FABIÁN SANDOR

KITÁRULTAK AZ ISKOLÁK KAPUI

Egyetemi évnnyitó

Magyarazattal kezdtem. Az volt a szándékom, hogy egyszerű tudósítást írjak az egyetemi évnnyitóról. Talán úgy, hogy tegnap tartotta a Kossuth Lajos Tudományegyetem, az Orvostudományi Egyetem ünnepélyesen az évnnyitót, ahol az egyetem rektorja, illetve dékánja mondott ünnepi beszédet. Mondom, mindezt így szándékoztam és ezzel az elhatározással is mentem ki.

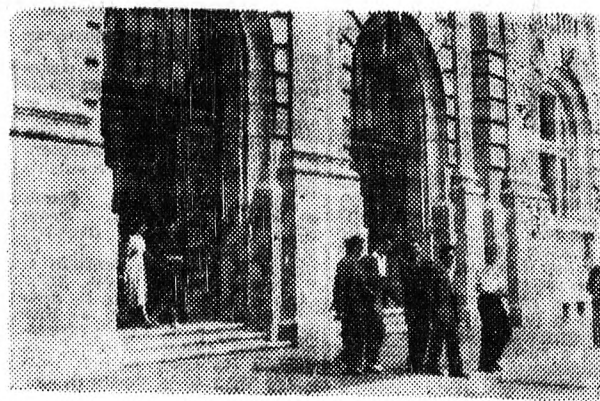
Mindez az elhatározásom azonban valahol léket kapott, s egy aprónyi résen beszivárgott a Nagyerdő szeptemberi állata, az egyetemi hallgatók itt-ott elcsendülő jökdévidő üdvözléte. Régi évnnyitók parázsolt nyíltak lánggá bennem, s volt évfolyamistársaim arcai idéződek. Gazi Józsa Tokuj-ból, Ilés Jancsi Nyíradonyból, Für Lajos Egyházasközpontól és a többiek, akikkel valaha együtt kezdtém egy ilyen eseményt nyugalmú szeptemberi napon.

Csendes nyugalmú? Cífo lom azonnal magamat. Eppen nem, s ezt bizonyítja az a sok jökdévidő dohogás, hetyke nevetés, ami szüntelenül szétpatint az egyetem környékén. Igazi ünnep ez mindig, s tegnap is az volt. Az első éveseknek is, akik izgulva, s kissé sápadozóan álltak az eskütétel előtt. De a felsőbb éveseknek is, akikben már az egyetemi élet bizonyossága, ismerete sokszorozza a nyugalmat. Mennyi új arc, új szem, de éppen ez a sok titkú arc a megnyugtató és biztató. Minden évben újak érkeznek az egyetemre, akik ilyenkor még az első nap hevében, melegeben, izgatottan lótnak-futnak, de egy-két hét múlva azlan úgy a sajátjuknak érzik ezt az egész nagy épületet, mint otthon a csattanó kis-kapukilincset, a fűzfás falu-veget.

Hogy mi volt szép és nagy-szerű a tegnapi évnnyitóban? Az az egyszerűség, ami minden igazi ünnepnek a lényege. Az Orvostudományi Egyetem évnnyitóján Vályi Nagy Tibor dékán mondott ünnepi beszédet, és üdvözölte azt a 180 új orvostanhallgatót, akik ebben az évben kezdik meg az orvosi pályá száz titkú útjának a felderítését. Kovácsics elvtárs, az Egészségügyi Minisztérium képviselőjében köszöntötte az Orvostudományi Egyetem hallgatóit, s különösen is azt a tíz hallgatót, akik az idén Rákosi öszöndíjat kaptak. De Fehér Ottó, az Orvostudományi Egyetem pártbizottsági titkára és Opoczki Mihály, a DISZ bizottság tagja beszédének is az ünnepi köszöntő, a feladatok megmutatása volt a summája.

A Kossuth Lajos Tudományegyetem megnyitója is ünnep volt, szép és barátságos. Varga Zoltán ez évi rektor üdvözölő beszédében különösen hangsúlyt kapott a nevelés nagy szerepe és az egyetemi ifjúságra váró feladatok felvázolása. Beszéde után 130 első éves hallgató sorakozott ünnepélyes eskütételre, s kicsit halkabban mondták Rapcsák András oktatási rektorhelyettes után az eskü szavait. Az eskütétel után Kálmán Béla bölcsészkar és Szarvas Pál természettudományi dékánok közölgással, szép szimbólummal, a kar hallgatóvá fogadták az első éveseket. Soós Pál, az egyetemi pártbizottság nevében üdvözölte a hallgatókat, Vajó Péter pedig az egyetemi DISZ bizottság részéről. Az ünnep-ség végén hirdették ki itt is, hogy az egyetemi hallgatók közül ki kapott erre az évre Rákosi öszöndíjat.

Az egyetemi évnnyitó azonban nemcsak a hallgatóknak, professzoroknak, oktatóknak volt az ünnepe. Ünnepe volt a pártnak és ünnepe volt a városnak is. Kulcsár Ferenc elvtárs, a megyei pártbizottság másodtitkára és Ménes János elvtárs, a városi tanács elnöke, felszólalásaikkal is kifejezték, hogy Debrecenben a párt, a városi tanács nagyon is sajátjának tekintti az egyetemet, mind az ünnepi, mind

Az évnnyitóról jönnek ki az egyetemisták

a hétköznapokban. S az ün-nepségnek talán ez volt a leg-tömörösebb lényege.

Már megkezdődik a munka, az új feladatok garmadával nőnek egyetemi hallgatóink elé. Ezek a fel-

adatok egész embert követel-nek, nem megalkuvót és nem kényelmeskedőt. Mi ehhez ki-vánunk százszoros fátalságot és segítséget az Ady bizta-lót: „De tűz és tűz én ifjú feleim!” (b. l.)

Kossuth Lajos Általános Iskola

A Kossuth Lajos Általános Iskola 67 elsőosztályossal gyarapodott. Ott álltak egy-csoportban az iskola udva-rán, immár nemcsak szü-leiktől, hanem nevelőik sze-rető gondoskodásától is kö-rülve. E nappal új élet kezdődött számukra. „Mikor először mennek iskolába, — írja Keszthelyi Zoltán Első-osztályosok című versében — A kerék földön öröm suhan át. — Új világ küldi tóra és lányra — A tudomány tűn-dőklő sugarát!”.

A 67 elsőosztályos között ott nezegett megilletődöt-t Leitner Katalin, Oláh Bea, Fülöp Éva, Komjáti Rozsika, Oppenheim Agnes, Gombos Marika és hallgat-ták a szeretetteljes közszón-téseket, amelyekkel Sütő Sándor igazgató, a felsősök és nevelők fogadták őket. Az évnnyitóról fehér szekfűt és piros kényvjelzőt vittek haza iskolájukból első emlék-ként.

Kossuth Gyakorló Gimnázium

Elsősöket üdvözölt a szom-széd épület udvarán, a Kos-suth Gyakorló Gimnázium-ban Nábrády Mihály, az is-kola igazgatója is. Szászhal-ban első indult el képele-ben máris arra az útra, amely úton becsülettel ha-ladva sok gyümölcsöt széd-hetnek le a tudás fájáról. A Kossuth Gyakorló Gimná-ziumban, mint az igazgató-tól hallhatták, ez évben kez-dik meg — kísérletképpen — a politéchnikai oktatást.

Közgazdasági Technikum

A Közgazdasági Technikum udvarán az elsőök csoportja

A Közgazdasági Techni-kum Kereskedelmi Tagoza-tában az idén más volt a megnyitó, mint bármikor ed-dig. Ez iskola küszöbét — fennállása óta — most elő-ször lépték át fiú-tanulók. Az első évesek közül sokan jöttek kitűnő bizonyítvány-nyal ez iskolába, s mint ezt évnnyitó beszédében Csabina János igazgató is kifejezte, ezt az eredményt fegyelmel-zett és jó tanulással remél-hetőleg meg is tartják. Ko-

vács István, Sántha László, Tóth Márta, Hoffmann Gab-riella és a többiek sem hoz-nak szegény előző iskolájuk-ra, s úgy tanulnak, ahogyan azt szüleik és tanáraik is el-várják tőlük. Mind a Kos-suth Gyakorló Gimnázium-ban, mind a Közgazdasági Technikumban nagy figye-llemmel hallgatták az első évesek, a városi VII-en járt leányok — a Debreceni Népi Együttes tagjai — élmény-beszámolót.

ÜNNEPÉLYES keretek közt nyitotta ki kaput a debreceni Dohányipari Technikum. A lelkes hangulatú évnnyitón sze-retettel veték körül az első-éves hallgatókat a felsőévesek. A Dohányipari Technikum tanárai már elkészültek az idei tanév tantervével. Ma ismerte-

Egy „bizalmas” utasítás megőjára...

Az ember mindig visszavisszatekint a múltba. Keresi az emlékeket. A jónál többet időz, de azért nem felejt el a rosszat sem. Mély nyomot hagy a rossz emlék minden ember szívében. A napokban egy régi akta került a kezembe. Nézegettem... Címfelirat: Bihar vármegye bírharkeresztes! járás főszolgabírójától. „Bizalmas”. Kíváncsian nézegettem: mi lehet egy ilyen bizalmas jelzéssel ellátott körrendeletben, melyet ezerkilencszázötvennyolc április huszonegyedikén küldtek a községi előljáróságoknak?

A szövege így szól: „Tudomás és mihez tartás végett közlöm, hogy a hárterem, avagy a hadapterületeken lévő csak olyan egyének kérhetik a felmentést, akik legalább húsz katasztrális — vagy ennél több — hold földben gazdálkodnak... Kevesebb ingatlan-nal bíró egyéneket felmen-tési névjegyzékbe nem vegye-nek fel, mert az ilyen mel-lőzetni fog...”

Az utasítás folytatódik. Ahogyan olvasom, úgy szor-ul ököbe a kezem. „A nincstelenek kérését továbbra is fogadják el, de az t ne továbbítsák hozzám.” — Aláírás: Dr. Fráter László főszolgabíró.

Igen. Elég is ebből eny-nyi. A múlt rendszer fel-men-tette a húszholdas, vagy annál több földön gazdálko-dó kulákokat. De nem tör-ődtek azzal, hogy a sok-gyermekes nincsteleneknek mi lesz a sorsa? Keserves volt a korpakenyér, a kuko-ricagörhe és az a szegény-tejűs hadi segély. A múlt rendszer a nincstelen em-bert nem nézte szembe! Ezenkilencszázötvennyolc április harmincadikán dr. Fráter Lászlót vagy száztöb-ven asszony — gyermekek hadától kísérve — felkeres-te hivatala előtt. Összetett kézzel sírva könyörögtek előtte: — Nagyságos főszolgabíró

ür... Segítsen rajtunk... És a tömeg ajkán megindult a panaszlavina: férjem kar-ját levágták... hét gyer-me-kem van... két napja nem ettünk... nincs mit enni a nyolc gyermeknek... Ez van a rövid, „bizal-mas” utasítás mögött. Erde-mes a sorok mögé nézni egy kicsit. A nép éhezett, az urak perzságság vacsoráikat rendezték barátnőikkel együtt...

Ne feledjük a múltat! Gondoljunk arra, hogy ezek az urak, kik egykor legelni küldték a népet — nagy-szerben — ma is köztünk élnek. Lobog bennük a gyű-lölet lángja irántunk! Szeret-nék megsemmisíteni a verejétkkel épített szép je-lenőket. A szocialista kuu-túránkat, gyárainkat, böl-sődeinket, iskoláinkat. És szeretnék kegyetlen zsarnok hatalmukat visszazerezni. Ezért igyekeznék rémhírrel-kei és szabotálásaikkal gá-tolni fejlődésünket.

De a párt erős! A párt szilárdan áll! Biztos kézzel vezet bennünket a jőlet, a szocializmus felé. Néphad-seregünk keményen őrt áll hazánk és békés építőmun-kánk felett és tagjai ragyo-gal példáját mutatják a nép-pel való összeforrottságnak, amikor a dolgozó parasz-toknak házat építenek, ga-bonájukat segítenek aratni: Nem lesz többé ilyen „bizal-mas” rendelet!

Malkai Károly

Hetvenöt elsős a Tanítóképző Gyakorló Iskolában

A Csokonai Színház mögött épült gyönyörű, új, egész-séges épületben először tartot-tak évnnyitót csütörtökön. Az első padosorokban 75 új kis első fücska és leánya figyelt az „igazgató bácsi” szavait, az új élet új hajtása-tettek nagy lépést előre, hogy ezen iskola padjában válja-nak igaz hazafiakká, a mun-kát, dolgozó társaikat szerető emberekké.

Osváth István igazgató elvtárs a szülők, pedagógusok és tanítványok összefogását han-goztatta, mely biztos ered-ményt hoz. Utána Gimesi Gé-záné, a szülői munkaközösség elnöke kérte a szülők támoga-tását, hisz' mindnyájunk iskol-lajáról, gyermekeink második otthonáról, jövőjükről van szó. Majd a szülői munkakö-zösség csokoládéval kedveske-dett az első éveseknek.

Olesóbbá, versenyképesebbé tesszük gyártmányainkat LEVÉL A RUHAGYÁRBÓL

Üzemiünk, a Debreceni Ru-hagyár az utóbbi évek tapasztalatait felhasználva harcol az 1955. évi felhatalozások időelő-ti elvégzéséért. Az első fél év mérleget vizsgálva, máris van-nak kezdeti sikereink. Dolgo-zóink 1955 első hét hónapjá-ban 8,1 százalékkal teljesítet-ték túl a tervet, s példás gaz-dálkodással, közel 900 ezer fo-rintot juttattunk vissza a nép-gazdaságnak. A kivívott ered-mények legfőbb rugójának a szocialista munkaverseny bi-zonyulat. Mind május elsején, mind augusztus 20-án a mun-katermek és a szalagok zöme-tét vállalták. Csak a második negyedévben több mint 11 szer-női ruhát, bluzt, szoknyát ké-szített tervén felül gyárunk, több millió forint értékben. A munkaverseny lendületét fel-használva,

A szóbanforgó teendők vég-rehajtását egy külön bizottság ellenőrzi. Ezenkívül bizottság alakult az elfogadott újítások felülvizsgálatára is, hogy a dolgozók javaslatait alkalmaz-zák-e, s ha alkalmaznák, mi-lyen sikerrel.

Ami a további teendőket il-leti, azok eléggé szerteágazók és sokrétűek. Célunk az, hogy még ol-esóbbá és versenyképe-sebbé tesszük gyártmá-nyainkat, hogy még in-kább öregíthessük a Ru-hagyár jó hírnevét. A legfontosabb feladatként íti a technika szüntelen fej-lését jelöltük meg. „Harcol a maradáság ellen” adtuk ki mindenütt a jeiszót. Műszaki vezetőink és politkai szer-veink a dolgozók bevonásával már többször megbeszéltek, mi a leglényegesebb teendő, milyen alapon számolhatjuk fel leggyorsabban viszonylagos elmaradásunkat. Az eddig be-szített tervén felül gyárunk, több millió forint értékben. A munkaverseny lendületét fel-használva,

Hogy munkánkat megköny-nyíthessük, osztályonként is feladattervet dolgoztunk ki. Legfontosabb elvként itt a kézmunkák gépesítését, az új technológia alkalmazását és az újítások szé-les körben való propaga-lását jelöltük meg. Az utóbbi felkarolására ver-senyt kezdeményeztünk, mely-nek eredményeképpen csak az utóbbi hetekben 30 újítást nyújtottak be dolgozóink. Az újítások 90 százaléka bevezet-tésre kerül.

szilárd elhatározásunk, hogy december 20-ára befejezzük az évi tervet és a hátralévő 10 munkanapon, csak megakariótt anyagból dolgozunk.

Természetesen a félévi tev-teljesítése az ötszörös el-üzemség korántsem lesz ben-nünket elbizakodtató. Igye-k-szünk a fennálló hiányosságok-on is segíteni. Mert bármily tervszerűen is dolgozik a Ru-hagyár, mi sem mondhatjuk, hogy nálunk már nincs teendő. Van bizony, meghozzá bú-nyevni!

További teendőinket úgy kívánjuk elvégezni, hogy november 7 tiszteletére min-den dolgozónk, minden munka-helyünk versenyezzen. A cél világos: Harc a terv túltelje-sítésért, a minőség javításáért, a fokozott anyagtakarékossá-gért, nem utolsósorban a rend, tisztaság és a munka-fegyelmesség megszilárdításáért. Azokat a dolgozókat, akik a dekad értékelések alapján a legjobb eredményt érik el, jutalomban részesítjük. Az erre a célra fordított összeg mun-katermenként 2 ezer forinttól 6 ezer forintig terjed.

1. A Kossuth gyár részleg gépeinek tökéletesítése, főleg a keverő edények korsze-rűsítése, meghajtómű segítsé-gével.
2. A Paff 140-es típusú varrógépek túlapjainak készítése szögvasból.
3. A lexima gépekhez új-fajta „grifer” készítése, amellyel import anyagot ta-karít meg az üzem.
4. Új módszer bevezetése a gomblyukasztásnál, amely-nel alkalmazásával a második félévben 10 800 forint megta-karítás érhető el.
5. A fércelés gépesítése, amely ruhadarabcránt 8 fillér, gyári szinten pedig sok ezer forint önköltségsök-ként jelent.
6. Lábbelnyomású, elő- és hátra is varró gé-pek beállítása, amely lehetősé-get ad a dolgozóknak, hogy figyelmüket csak a munkada-rab irányítására összpontosít-hassák.

Összefoglalva: a Debreceri Ruhagyár a technika szüntelen fejlesztésével harcol a második ötéves terv jó előkészítéséért. Tudjuk és érezzük, hogy jobb és olesóbb terméket adni korszerű módon olyan kötelesség, amit teljesíteni a legfontosabb feladatok egyike.

Lenner Zsigmond
Schwarz Sándor
Gabl Andrásné
Nagy Irma

